

บทที่ 5

องค์ความรู้ของการจัดการงานปอย่างลงไทใหญ่ ของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

บทนี้เป็นการศึกษาในรายละเอียดของกิจกรรมและพิธีกรรมงานประเพณีปอย่างลงวัดป่าเป้า และถอดองค์ความรู้หรือรูปแบบและวิธีการจัดการงานปอย่างลงวัดป่าเป้าที่ประสบผลสำเร็จ ออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และนำเสนอออกมาให้เห็นองค์ประกอบของความร่วมมือที่เข้มแข็งในการจัดการมรดกประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน และนำเสนอเป็นต้นแบบ (model) ของการจัดการงานประเพณีปอย่างลงไทใหญ่ของวัดป่าเป้า ที่เข้มแข็ง เพื่อจะเป็นตัวอย่างและประโยชน์สำหรับชุมชนอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดการมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้เกิดความยั่งยืนสืบไป ซึ่งจะประกอบไปด้วยหัวข้อต่างๆ ดังนี้

5.1 การศึกษาการดำเนินงานประเพณีปอย่างลง วัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

5.1.1 การจัดกิจกรรมและพิธีกรรมงานประเพณีปอย่างลงวัดป่าเป้า

5.1.1.1 การเตรียมงานก่อนวันงานประเพณีปอย่างลง

5.1.1.2 กิจกรรมและพิธีกรรมวันงานประเพณีปอย่างลง

5.1.1.3 การดำเนินงานหลังวันงานประเพณี

5.1.2 การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการของการจัดการงานประเพณีปอย่างลง

5.1.2.1 การเตรียมงานก่อนวันงานประเพณีปอย่างลง

5.1.2.2 กิจกรรมและพิธีกรรมวันงานประเพณีปอย่างลง

5.1.2.3 การดำเนินงานหลังวันงานประเพณีปอย่างลง

5.2 ต้นแบบ (Model) ของการจัดการงานประเพณีปอย่างลงที่เข้มแข็ง และประสบผลสำเร็จของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

5.2.1 กิจกรรมและหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ ในการจัดการงานประเพณีปอย่างลง

5.2.2 แผนภูมิ (Organize Charts) ของการจัดการงานประเพณีปอย่างลงที่

เข้มแข็ง และประสบผลสำเร็จของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1. การศึกษาการดำเนินการกิจกรรมและพิธีกรรมงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า

หัวข้อนี้เป็นการศึกษาการดำเนินการกิจกรรมและพิธีกรรมงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า เพื่อแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ และการทำหน้าที่ในส่วนงานต่างๆ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้า ตั้งแต่การเตรียมการวันก่อนวันงาน กิจกรรมต่างๆในวันงาน ประเพณีและหลังวันงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้า ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1 การจัดกิจกรรมและพิธีกรรมงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า

งานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในปัจจุบันจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 21 แล้ว ซึ่งงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้าจะดำรงไว้ซึ่งความเป็นประเพณีโบราณ ซึ่งสามารถเรียกได้ว่าเป็นงานประเพณีแบบดั้งเดิมเลยก็ว่าได้ เนื่องจากทางวัดป่าเป้าเป็นต้นแบบของประเพณีปอยส่างลองที่ วัดต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ได้นำไปเป็นแบบอย่างในการจัดงานประเพณีปอยส่างลองขึ้น ดังนั้นจึงต้องดำรงไว้ซึ่งความเป็นแบบอย่างประเพณีแบบดั้งเดิม

เนื่องจากในปัจจุบันความแพร่หลายของประเพณีปอยส่างลองนั้นทำให้จากสมัยก่อนที่มีแต่ส่างลองเชื้อสายไทใหญ่ แต่ในปัจจุบันงานประเพณีปอยส่างลองนี้จะมีส่างลองคนเมือง เข้ามาร่วมพิธีกรรมด้วย เนื่องจากความสวยงามของพิธีกรรมเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดความเลื่อมใส ศรัทธา แต่สิ่งที่น่ากลัวที่สุดก็คือ ในปัจจุบันมีหลายวัดได้นำประเพณีปอยส่างลองไปจัดขึ้นอย่างแพร่หลาย มีผลให้เกิดตัวเลือกที่มากขึ้นในการเลือกวัดที่ใกล้ที่ทำงาน ใกล้บ้าน หรือวัดที่มีญาติพี่น้องอยู่เยอะ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนคนที่มาร่วมงานกับทางวัดป่าเป้า เป็นอย่างมาก

5.1.1.1 การเตรียมงาน ก่อนวันงานประเพณี

1) การเตรียมในส่วนตัวผู้เข้าพิธีปอยส่างลอง

การเตรียมตัวของผู้เข้าร่วมพิธีปอยส่างลองหลังจากการตัดสินใจเข้าร่วมงานประเพณีปอยส่างลอง ทาง บิดา มารดา ของส่างลองจะต้องจัดเตรียมหางบประมาณ เนื่องจากจะต้องใช้เงินในการจัดเตรียมสิ่งของต่างๆที่จะใช้ในงานพิธี เช่น เสื้อผ้าส่างลอง เครื่องไทยธรรม และอัฐบริวาร จัดงานเลี้ยงข้าวปลาอาหารแก่แขกที่มาร่วมงานและทางวัดป่าเป้ายังได้กำหนดไว้ว่าผู้ที่เข้ารับการบรรพชาสามเณรนั้นจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน 4,500 บาท เพื่อให้ทางวัดใช้ในการจัดเตรียมสิ่งของที่จำเป็นต่องาน

พิธีกรรม ในส่วนของทุนทรัพย์หากเป็นครอบครัวที่มีฐานะก็จะไม่มีปัญหาแต่หากเป็นครอบครัวที่ฐานะปานกลาง หรือยากจน นั้นก็จะหาเจ้าภาพที่มีจิตศรัทธาจะร่วมทำบุญในการบวชส่งลง หรือ ผู้ที่ทำงานเป็นหลักเป็นแหล่งอาจจะไปขออนุญาตนายจ้างที่มีจิตศรัทธามาเป็นเจ้าภาพ หรือร่วมทำบุญด้วย อีกส่วนหนึ่งผู้มีจิตศรัทธาทั้งชาวไทยใหญ่ และคนเมือง ก็จะร่วมบริจาคเพื่อสมทบทุนในการบวชส่งลงอีกด้วย

สำหรับผู้ที่ จะเข้ารับการบรรพชาสามเณรนั้นจะต้องไปเตรียมตัวอยู่ที่วัดป่าเป้า เป็นเวลาอย่างน้อย 15 วันขึ้นไป โดยทางวัดจะอบรมถึงความเป็นมาของงานประเพณีบวชส่งลง ชัดเกลานิสัยใจคอ หักบทคำขอบรรพชาเป็นสามเณร รวมถึงการซักซ้อมพิธีกรรมการบรรพชาเป็นสามเณร ซึ่งผู้ที่เป็นผู้ฝึกสอนก็จะเป็นพระ หรือ เณร ที่วัดป่าเป้า ซึ่งเด็กที่จะเข้ารับการบรรพชาระหว่างฝึกซ้อมอยู่ที่วัดก็จะมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การกวาดลานวัด ช่วยพัฒนาวัด ทำความสะอาดในส่วนต่างๆ ของวัดเพื่อประพุดิตินให้ เป็นประโยชน์ต่อศาสนสถาน

การเตรียมงานสำหรับเจ้าภาพด้านการจัดสถานที่ต้อนรับแขก ที่พักส่งลงซึ่งจะต้องจัดในบริเวณวัดป่าเป้า โดยแบ่งเป็นซุ้มใครซุ้มมัน จะเตรียมการตั้งแต่นั้นๆ โดยส่วนมากแล้วจะใช้ระยะเวลาเตรียมงานตั้งแต่ 15 วันขึ้นไป อีกทั้งมีสิ่งที่จะต้องเตรียมเพื่อไว้ใช้ในงานพิธีกรรม และใช้เลี้ยงต้อนรับแขกที่มาร่วมงานบุญส่งลง โดยสิ่งที่จะต้องเตรียมสำหรับงานพิธี มีดังต่อไปนี้

- 1) เตรียมข้าวแตก หรือข้าวตอก โดยนำข้าวเปลือกเหนียวมาคั่วในหม้อดินให้แตกเป็นช่อคล้ายๆ ข้าวโพดคั่ว เพื่อใช้เป็นเครื่องสักการะในพิธีบรรพชาอุปสมบท และนำไปคลุกกับน้ำอ้อยเชื่อมปั้นเป็นก้อนโต เรียกว่า “ข้าวแตกปั้น” โดยเจ้าภาพจะเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้ให้ครบแล้ว จะเชิญเพื่อนบ้านผู้มีจิตศรัทธามาร่วมกันจัดเตรียมงาน
- 2) เตรียมบุนหรี มี 2 ชนิดคือ ยาจุนกับจีโย จะต้องเตรียมบุนหรีไว้เป็นพันๆ มวนเพื่อใช้ในการต้อนรับแขกที่มาร่วมงาน และเป็นเครื่องไทยธรรม
- 3) เครื่องไทยธรรม และอัฐบริวาร เมื่อใกล้ถึงกำหนดเวลาพิธีการประมาณ 7 วัน จะมีการเตรียมตกแต่งเครื่องไทยธรรม และอัฐบริวาร เช่น ทำต้นปักข้าวแตก โดยห่อข้าวแตกนี้จะนำมาแจกผู้เข้าร่วมพิธีในวันสุดท้าย เพื่อใช้เป็นเครื่องสักการะต่างดอกไม้ รูปเทียน สำหรับอัฐบริวาร เช่น บาตร จีวร เสื้อ หมอน

ผ้าห่ม จาน ช้อน เครื่องกรองน้ำ มีด โคน เป็นต้น นำมาตกแต่งด้วยไหมพรม เพื่อ สะดวกในการให้คนหามนำเข้าขบวนแห่ในวันพิธีแห่เครื่องไทยธรรม

4) อุปกรณ์อื่นๆ โดยเจ้าภาพจะจัดเตรียมเครื่องใช้ และวัสดุต่างๆ เช่น ข้าวสาร อาหารแห้งเครื่องครัว หม้อ เต่า จาน ถาด ช้อน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี เครื่องทองของอลองที่จะต้องจัดหา มา รวมไปถึงเครื่องประดับตกแต่ง สร้อย แหวน เป็นต้น

2) การเตรียมการที่วัดและอื่นๆ

ในส่วนของการเตรียมการจัดงานประเพณีปอยส่างลองที่วัดป่าเป้า ทางรองเจ้า อาวาสวัดป่าเป้า พระมหานูพรหม อภิวิมล โนส จะดำเนินการติดต่อประสานงานกับทาง หน่วยงานราชการ โดยเริ่มติดต่อจาก เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยไปติดต่อในส่วน ของ สำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เทศบาลนครเชียงใหม่ ติดต่อด้านสถานที่ใช้ในการ เปิดงานประเพณีปอยส่างลองที่บริเวณประตูท่าแพ ประสานงานกับการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 เพื่อแจ้งกำหนดการต่างๆ ของการจัดงานประเพณีปอย ส่างลองของทางวัดป่าเป้า เพื่อให้ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 ช่วยในการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกัน ประสานงานกับสถานีตำรวจแม่ปิง โดย แจ้งกำหนดการจัดงานประเพณีปอยส่างลองของทางวัดป่าเป้า เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการอำนวยความสะดวกในการเดินขบวนแห่ส่างลอง การจัดสถานที่จอดรถบริเวณวัด เพื่อความสะดวกแก่ผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมงานประเพณีปอยส่างลอง การจัดสถานที่จอด รถของทางวัดป่าเป้าจะจัดไว้บริเวณรอบนอกวัด เนื่องจากภายในวัดมีพื้นที่จำกัด ไม่ สะดวกต่อการจะนำรถเข้ามาจอด โดยจะมีการหมุนเวียนมาดูแลความสะดวก สบายจาก เจ้าพนักงานตำรวจจราจร สำนักงานตำรวจภูธรแม่ปิง

เมื่อเสร็จสิ้นจากการติดต่อประสานงานหน่วยงานภายนอกแล้ว พระมหานูพันธ์ อภิวิมล โนส จะร่างหนังสือเพื่อส่งสารเจ้าอาวาส วัดพระสิงห์ วัดกู่เต้า วัดโลกโมฬี เพื่อ แจ้งขออนุญาตนำส่างลองเข้าพบเพื่อรับ โอวาท รับศีลรับพร เพื่อความเป็นสิริมงคล

การเตรียมการจัดสถานที่ประกอบพิธีกรรม ทางคณะสงฆ์วัดป่าเป้า และคณะครู นักเรียน โรงเรียนวัดป่าเป้า ร่วมกันจัดเตรียมสถานที่ประกอบพิธีกรรม จัดเตรียมการ แสดงรื่นเริง เช่น ลิเกไทใหญ่ การแสดงฟ้อนเพลงไต โดยผู้ที่มาแสดงจะเป็นนักเรียน โรงเรียนวัดป่าเป้า ซึ่งได้รับการฝึกซ้อมจากคณะครูโรงเรียนวัดป่าเป้า

5.1.1.2 กิจกรรมและพิธีกรรมวันงานประเพณีปอยส่างลอง

กิจกรรม และพิธีกรรมต่างๆ ในงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้า ได้มีความร่วมมือกันจากคนในชุมชนวัดป่าเป้า มัคทายกวัดป่าเป้า คณะครูและนักเรียน โรงเรียนวัดป่าเป้า ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ โดยในแต่ละวันของงานประเพณีปอยส่างลอง จะมีกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) วันแรก หรือเรียกว่า วันรับส่างลอง จะมีพิธีกรรมคือ การอาบน้ำเงินน้ำทองของส่างลองซึ่งทางพ่อแม่ส่างลอง หรือ เจ้าภาพจะเป็นผู้จัดเตรียมมา หลังจากเสร็จพิธีการอาบน้ำเงินน้ำทองแล้ว จะเป็นพิธีการรับศีล กล่าวให้อโวาทโดยเจ้าอาวาสวัดป่าเป้านั้นจะเป็นพิธีการกินอาหาร โอหารส 12 อย่าง โดยเจ้าภาพ และทางวัดช่วยกันจัดเตรียมอาหารทั้ง 12 อย่างจะต้องไม่ซ้ำกัน มีพิธีการคือ ผู้เป็นพ่อ แม่ จะป้อนอาหารโอหารสแก่ส่างลองก่อน 7 คำแรก เมื่อเสร็จพิธีแล้วส่างลองเข้าพักตามสถานที่ที่จัดไว้โดยเจ้าภาพ หรือ พ่อแม่ส่างลอง งานในช่วงบ่ายจะเริ่มจากการเข้าพบเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะตำบลต่างๆ รอบๆคูเมือง โดยจะเดินทางโดยรถยนต์ที่ทางเจ้าภาพได้จัดไว้ โดยการเข้าพบแต่ละครั้งจะต้องนำส่างลองแห่รอบวิหารก่อน 3 รอบจึงจะเข้าพบ เพื่อขอขมารับศีล รับพร และอโวาท เพื่อความเป็นสิริมงคลกับส่างลอง เมื่อเสร็จพิธีแล้วจะเดินทางกลับไปวัดป่าเป้า

กิจกรรมที่จัดขึ้นในวัดป่าเป้าจะเริ่มตั้งแต่ช่วงสายๆ ของวัน ไปจนถึง เวลา 23.00 น. ซึ่งในงานจะประกอบไปด้วย ร้านขายของ ร้านขายอาหาร งานแสดงมหรสพจากนักเรียน โรงเรียนวัดป่าเป้า สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับเด็กๆ และผู้ที่มาร่วมงานประเพณีปอยส่างลอง โดยตลอดเวลาที่ม้งานรื่นเริงจะได้รับการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานตำรวจภูธรแม่ปิง เป็นอย่างดีในการดูแลเรื่องของการจราจร ดูแลความปลอดภัย เป็นต้น

รูปที่ 5.1 พิธีรับส่งตอง สมาทานเบญจศีล

รูปที่ 5.2 การรับประทานอาหาร โอหารส 12 อย่าง

2) วันแห่ควัวหลู้ จะเริ่มตั้งขบวนตั้งแต่เวลา 7 โมง ที่บริเวณประตูท่าแพ เนื่องจากต้องใช้เวลาในการตั้งขบวน ในเวลาประมาณ 9.00 น. จะมีพิธีเปิดงานจากนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ อย่างเป็นทางการ ซึ่งท่านพระมหานูพรรณ อภิวัฒน์โน เป็นผู้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ท่านมาเป็นประธานในพิธี หลังจากเสร็จพิธีเปิดงานแล้ว จะเริ่มขบวนแห่ วนไปตามคูเมือง เพื่อมุ่งสู่วัดป่าเป้า ตลอดขบวนแห่ต่างลองจะมีการเล่นชุดกลองหางยาว คอยบรรเลงเพื่อให้เกิดความคึกคักสนุกสนาน เมื่อกลับถึงวัดป่าเป้าต่างลองจะยกย้ายกันพักผ่อนตามสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ของแต่ละคน ในช่วงเวลาประมาณ 17.00 น. จะมีพิธีการเรียกขวัญต่างลอง โดยผู้ที่เป็นหมอทำขวัญคือ นายจเร ออต่อ มัคทายกวัดป่าเป้า ซึ่งเป็นชาวไทยใหญ่ เมื่อเสร็จจากพิธีเรียกขวัญต่างลองจะเป็นการเลี้ยงแขกที่มาร่วมงานของเจ้าภาพ ซึ่งจะจัดกันภายในวัดป่าเป้า

ส่วนของการแสดง และกิจกรรมในตอนกลางคืนจะคล้ายๆ กับคืนแรก แต่สิ่งที่เปลี่ยนไปก็คือ การแสดงจากนักเรียนโรงเรียนวัดป่าเป้า ซึ่งการคัดเลือกการแสดงนั้นจะถูกคัดสรรโดยคณะครูโรงเรียนวัดป่าเป้า

รูปที่ 5.3 พิธีแห่ควัวหลู้

3) วันข้ามลำ เป็นวันบรรพชาสามเณร จะเริ่มพิธีกรรมในเวลา 09.00 น. ซึ่งถือเป็นเลขมงคล โดยมีการแห่ผ้าไตร แห่ต่างลอง รอบเจดีย์จำนวน 9 รอบ จากนั้นจะนำต่างลองขึ้นวิหาร จากนั้นจะเริ่มพิธีโดยทางวัดป่าเป้าได้ส่งหนังสือเชิญเจ้าอาวาสวัดกู่เต้า พระครูประภัสร์ ธรรมรังสี เจ้าคณะตำบลศรีภูมิเขต 3 เป็นพระอุปฆาฏ์ เริ่มจากต่างลองขอขมาพ่อแม่ และรับผ้าไตรจีวร จากนั้นต่างลองจะเปล่งวาจาคำขอบรรพชา และนำผ้า

ไตรจักรไปให้พระพี่เลี้ยงช่วยเปลี่ยน เมื่อกลับมาเปล่งวาจาขอรับศีล 10 และขอนิสัยแล้ว พระอุปัชฌาย์ให้ศีลบอกกัมมัญฐาน และให้โอวาทสาธยายเพื่อเปลี่ยนสถานะเป็น สามเณร เจ้าภาพใหญ่เจ้าภาพร่วมและผู้มาร่วมงานในพิธีถวายจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์อนุโมทนาเป็นเสร็จพิธี

รูปที่ 5.4 การกราบขอมาพ่อแม่ของสาธยาย

องค์ประกอบของขบวนแห่สาธยายของวัดป่าเป้านั้น จะเริ่มต้นขบวนหลังจากเสร็จพิธีรับศีลรับพรจากเจ้าอาวาสวัดป่าเป้าในช่วงเช้า โดยรูปแบบขบวนแห่จะประกอบไปด้วย

- 1) ขบวนจะเริ่มด้วยผู้อาวุโส ผู้เฒ่าผู้แก่แต่งชุดขาว อุ้มขันข้าวดอกดอกไม้ โดยถือว่าเป็นผู้มีศีลธรรม ผู้บริสุทธิ์เดินนำหน้าขบวน
- 2) ถัดมาเป็นกัณฑ์ศาลใหญ่ (จีเจ) ตีเป็นระยยะๆ เพื่อเป็นเครื่องเสียงป่าวประกาศให้ได้ยินกันทั่วๆ ไป เมื่อใครได้ยินแล้วให้ร่วมอนุโมทนาหรือเดินทางมาร่วมทำบุญรวมทั้งเป็นการบอกกล่าว ถึงเทวดาอารักษ์ต่างๆ ให้ได้ทราบถึงการทำบุญใหญ่ของชุมชน
- 3) ม้าทรงเจ้าเมือง เป็นม้าทรงของเจ้าเมือง (เจ้าพ่อหลักเมือง) ที่จะต้องอัญเชิญมาร่วมในขบวนเครื่องไทยธรรมในประเพณีปอยสาธยายทุกครั้ง เพื่อเป็นการให้เจ้าที่เคารพของชุมชนรับทราบและช่วยปกป้องคุ้มครองให้งานดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยปราศจากเหตุร้ายทั้งปวง

4) ต้นตะแป้สำพระพุทธร – ต้นกล้วยพฤษภักถวายเป็นพุทธรักษา ลักษณะคล้ายกับจงพาราโครงสร้างทำด้วยไม้ไผ่กรูกระดาศา ตกแต่งลวดลายสวยงาม ต้นเล็กหรือใหญ่แล้วแต่ฐานะของเจ้าภาพ เป็นส่วนที่เด่นที่สุดในขบวน

5) ต้นตะแป้สำพระสงฆ์–ต้นกล้วยพฤษภักถวายพระสงฆ์ลักษณะคล้ายกับต้นตะแป้สำพระพุทธร โดยจะต่างกันตรงเครื่องห้อย ซึ่งเป็นเครื่องใช้สำหรับวัด เช่น ถ้วยชาม จาน แก้วน้ำ หม้อ เป็นต้น

6) ปุ่มข้าวแตก ข้าวตอกห่อด้วยผ้าขาวผูกต้นไม้อาวล่างลงถวายพระสงฆ์

7) เทียนเงิน เทียนทอง รูปเทียนแพ เป็นเครื่องบูชาของล่างลงเพื่อบูชาพระอุปัชฌาย์

8) พุ่มเงิน พุ่มทอง สำหรับล่างลงถวายพระพุทธรเจ้า และเพื่อประดับขบวน

9) อุดานปานตอง คือ กรวยหมากพุกกับกรวยดอกไม้

10) หม้อน้ำตา เป็นหม้อดินใส่ผ้าขาวปิดจัดไว้เพื่อความร่มเย็นของงาน

11) ขบวนกลองมองเซิง ซึ่งประกอบไปด้วย กลอง 1 ใบ ฆ้องชุด 6 ใบ ฉาบ 1 ฉิ่ง 1 ใช้บรรเลงประกอบขบวนเพื่อให้เกิดความไพเราะรื่นริงในขบวนแห่ ส่วนใหญ่จะมีแต่ผู้เฒ่าผู้แก่ที่สามารถตีกลองมองเซิงได้

12) ขบวนเครื่องอัฐบริหารและไทยธรรม โดยจะให้หญิงสาวเป็นผู้ถือเครื่องอัฐบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของสามเณร ซึ่งประกอบไปด้วย จีวร เครื่องนอน และเครื่องใช้อื่นๆ

13) ขบวนล่างลง เป็นกลุ่มสุดท้ายในขบวนแห่ล่างลงเป็นเหมือนการแสดงแสนยานุภาพของกษัตริย์ มีบริวารแห่แหนรายรอบเป็นขบวนยาวมีการพ้อนรำเข้ากับดนตรี ขณะที่ขบวนเคลื่อนที่ออกไปก็จะพ้อนรำตามจังหวะกลองกันยาว โดยบริวารล่างลงประกอบด้วย

- ตะแป้ล่างลง 2-3 คนสับเปลี่ยนกัน
- คนคอยกางที่คำ (ร่มใหญ่ปิดทอง)
- คณะดนตรีเคลื่อนที่เร็ว (กลองกันยาว)

รูปที่ 5.5 ขบวนแห่ต่างลง

5.1.1.3 การดำเนินงานหลังวันงานประเพณีปอยส่างลอง

การดำเนินงานหลังจากเสร็จสิ้นงานประเพณีปอยส่างลอง พระมหานุพรรณ อภิวัดโน จะรวบรวมข้อมูล รายรับ รายจ่าย เพื่อนำไปเสนอแก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 และ เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยทั้งสองหน่วยงานจะจัดหางบประมาณเพื่อนำมามอบให้กับทางวัดป่าเป้า เพื่อนำไปใช้ทำประโยชน์ต่อไป

การทำความสะอาดสถานที่บริเวณที่จัดงานวันแห่ครัวหลู่ที่ประตูท่าแพได้รับความร่วมมือจากทางเทศบาลนครเชียงใหม่ในการเก็บกวาด ทำความสะอาดรอบๆ บริเวณนั้น โดยทางชุมชนวัดป่าเป้า ดำเนินการเก็บอุปกรณ์ที่นำไปใช้บริเวณที่กล่าวเปิดงานประเพณีปอยส่างลอง

ส่วนของการเก็บกวาด ทำความสะอาดวัดป่าเป้า คณะสงฆ์วัดป่าเป้า ได้รับความร่วมมือจาก คณะครู และนักเรียน โรงเรียนวัดป่าเป้า มาช่วยกันคนละไม้ คนละมือ ในการทำความสะอาดรอบบริเวณวัด เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมาในแต่ละปีนั้นไม่เพียงพอต่อการดำเนินการต่างๆ เป็นผลให้ทางวัดป่าเป้า ต้องดำเนินการด้วยตนเอง โดยมีผู้มีจิตศรัทธาแวะเวียนเข้ามาช่วยงานจนแล้วเสร็จ

5.1.2 การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการของการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า

เป็นการศึกษาวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและวิธีการของการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการจำแนกประเภทของงานและหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นส่วนๆ เพื่อให้เห็นถึงรูปแบบและวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม

5.1.2.1 การเตรียมงาน ก่อนวันงานประเพณีปอยส่างลอง

กิจกรรมการเตรียมงานก่อนวันงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้าซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 4 – 6 เมษายน ของทุกปี ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) วัดป่าเป้า

กิจกรรมก่อนวันงานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้าซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 4 - 6 เมษายน ของทุกปี โดยสามารถจำแนกหน้าที่ได้ออกเป็น 4 หน้าที่หลัก คือ โฆษณาและประชาสัมพันธ์, ดูแลการจราจร, จัดเตรียมงานบวช, ดูแลโบราณสถานที่สำคัญภายในวัดป่าเป้า และจัดกิจกรรมการแสดง ซึ่งแสดงข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงการจำแนกหน้าที่ และผู้รับผิดชอบ

แผนก	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
โฆษณาและประชาสัมพันธ์	ประชาสัมพันธ์ กำหนดการของทางวัด วันจัดงานประเพณี เพื่อเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมงานประเพณีปอยส่างลอง	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1
ดูแลการจราจร	ดูแลความสงบเรียบร้อยทั้ง ขบวนแห่ส่างลอง งานมหรสพเวลากลางคืน และงานพิธีกรรมในเวลากลางวัน เพื่อความสะดวกในการจอดรถ	เจ้าหน้าที่จราจร สำนักงานตำรวจภูธรแม่ปิง
จัดเตรียมงานบวช	จัดเตรียมสถานที่ในการบรรพชาสามเณร	คณะสงฆ์ และครูโรงเรียนวัดป่าเป้า
ดูแลโบราณสถานที่สำคัญภายในวัดป่าเป้า	เข้าประจำตามโบราณสถานในช่วงที่มีพิธีในวัดป่าเป้า เพื่อดูแลและรักษาสิ่งก่อสร้างเก่าแก่ของวัด	ฝ่ายชุมชนวัดป่าเป้า
จัดกิจกรรมการแสดง	การแสดงพื้นบ้าน และมหรสพในเวลากลางคืน	นักเรียน และครูโรงเรียนวัดป่าเป้า

หน้าที่และผู้รับผิดชอบในแผนกต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

1.1) แผนกโฆษณาประชาสัมพันธ์

ส่วนของการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์เป็นส่วนของทางหน่วยงานที่สนับสนุนคือ เทศบาลนครเชียงใหม่ และ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 โดยเมื่อทางวัดได้ข้อสรุปเกี่ยวกับกำหนดการเรื่อง กิจกรรม และ พิธีกรรมแล้ว จะแจ้งไปยัง เทศบาลนครเชียงใหม่ และ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประชาสัมพันธ์ กำหนดการของทางวัด วันจัดงานประเพณี เพื่อเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธาเข้าร่วมงานปอยส่างลองหลังจากนั้นหน่วยงานดังกล่าวจะนำไปเผยแพร่ในช่องทางต่างๆ เช่น การติดป้ายโฆษณาตามสถานที่ที่มีคนพลุกพล่าน การประกาศออกทางรายการวิทยุ การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ในส่วนของผู้ดำเนินการประสานงานกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 และเทศบาลนครเชียงใหม่ เป็นหน้าที่ของทางวัดป่าเป้า โดย พระผู้รับผิดชอบคือ พระมหานุพวรรณ อภิวัฒน์โน

1.2) แผนกดูแลการจราจร

แผนกดูแลการจราจร ได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่จราจร สำนักงานตำรวจนครแม่ปิง ซึ่งจะผลัดกันมาดูแลความสงบเรียบร้อยทั้ง ขบวนแห่ส่างลอง งานมหรสพเวลากลางคืน และงานพิธีกรรมในเวลากลางวัน เพื่อความสะดวกในการจราจร สำหรับผู้มาร่วมงานบุญส่างลอง โดยแต่ละจุดของงานประเพณีปอยส่างลอง จะมีเจ้าหน้าที่จราจรหมุนเวียน ผลัดเปลี่ยนกันไป ดังนี้

ขบวนแห่ส่างลอง	5	คน
งานมหรสพเวลากลางคืน	3	คน
งานพิธีบรรพชาสามเณร	3	คน

1.3) แผนกจัดเตรียมงานบวช

การจัดเตรียมงานบวชเป็นหน้าที่ของคณะสงฆ์วัดป่าเป้า จัดเตรียมสถานที่ในการบรรพชาสามเณร แต่ทางวัดป่าเป้าได้ขอความอนุเคราะห์จากทางคณะครูโรงเรียนวัดป่าเป้าเข้ามาช่วยในการจัดเตรียมสถานที่

แผนกจัดเตรียมอุปกรณ์	3	คน
แผนกทำความสะอาด	4	คน
แผนกจัดสถานที่	4	คน

1.4) แผนกดูแลโบราณสถานที่สำคัญภายในวัดป่าเป้า

การดูแลโบราณสถานที่สำคัญภายในวัดป่าเป้าเป็นหน้าที่ของฝ่ายชุมชนวัดป่าเป้า โดยจะประจำตามโบราณสถานที่สำคัญของวัดป่าเป้า โดยจะเข้าประจำตามโบราณสถานในช่วงที่มีพิธีในวัดป่าเป้า โดยเมื่อถึงเวลาจริงจะมีคนในชุมชนวัดป่าเป้า มีสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอีก จุดละ 2 คน

นายสมหมาย บุญสุวรรณ	รับผิดชอบดูแล	องค์พระเจดีย์
นายชัยนุชิต จิตรบุญ	รับผิดชอบดูแล	คันธกุฎี
นายคมสันต์ หอมแก่นจันทร์	รับผิดชอบดูแล	พระอุโบสถ

1.5) แผนกจัดกิจกรรมการแสดง

การจัดกิจกรรมการแสดงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการวัดป่าเป้า ซึ่งถูกแต่งตั้งขึ้นมาเฉพาะกิจ และเวียนเปลี่ยนกันทุก ๆ ปี โดยคัดเลือกจากคณะครูโรงเรียนวัดป่าเป้ามารับตำแหน่งปีนคณะกรรมการวัด โดยในปีที่เก็บข้อมูล มีรายชื่อคณะกรรมการตามรายการข้างล่าง และทางวัดจะคัดเลือกนักเรียนในโรงเรียนวัดป่าเป้ามาร่วมการแสดง เช่น ลิเกไทใหญ่ ฟ้อนเพลงไต โดยมีคณะครูโรงเรียนวัดป่าเป้าเป็นผู้ฝึกซ้อมการแสดงให้

นางรัตนาภรณ์ นันทะเรือน	นางสายลักษณ์ มั่นสายทอง
นายวชิรา วชิรนคร	นางพรทิพย์ แก้วก้อ
นางสาวกัลยารัตน์ สุมานนท์	นางสาวเกศสุดา จิปะนัน
นายธนัชชนม์ มาตระออ	นางสาวปวีณา ชัยกุย
นายกำพล เกษทัน	นายณัฐพงศ์ นิลประภา
นายประวิน ศิริธรรม	นางสาวกมลชนก สุดแสนห์

2) ส่วนของชาวไทใหญ่ชุมชนวัดป่า

การเตรียมงานของชาวไทใหญ่จะจัดเตรียมในส่วนของตนเอง คือ พ่อแม่สา่งลอง หรือ เจ้าภาพเป็นฝ่ายจัดเตรียมเครื่องไทยธรรม และอัฐบริวาร อุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการแห่ครัวหลู่ จัดเตรียม อาหารไว้สำหรับเลี้ยงต้อนรับแขกที่มาร่วมงาน และการสร้างซุ้มภายในบริเวณวัดป่าเป้า เพื่อเป็นที่พักให้กับสา่งลอง อีกทั้งยังเป็นสถานที่เลี้ยงต้อนรับแขกที่มาร่วมงานอีกด้วย

3) ส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลนครเชียงใหม่ในความรับผิดชอบของ นายสมศักดิ์ วิริยสกุลทอง หัวหน้าฝ่ายการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เทศบาลนครเชียงใหม่ ร่วมกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1 และหน่วยงานจรรยาบรรณตำรวจภูธรแม่ปิง ในการประสานงานอำนวยความสะดวกในการจัดประเพณีปอยสา่งลอง ของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่มาเพื่อให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนงานประเพณีปอยสา่งลองเป็นอย่างดี โดยมีการสนับสนุนดังนี้

ตารางที่ 4 จำแนกหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐในการจัดปอยสา่งลอง

แผนก	รายการ	ผู้รับผิดชอบ
โฆษณาและประชาสัมพันธ์	การประกาศทางวิทยุ ดิจิทัลเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาเข้าร่วมงานปอยสา่งลอง	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขตภาคเหนือ 1
คูแลสถานที่	ใช้พื้นที่บริเวณประตูท่าแพในการเปิดงานประเพณี และอำนวยความสะดวกเรื่องการเก็บกวาดขยะ	นายกเทศมนตรีและเทศบาลเมืองเชียงใหม่
คูแลการจราจร	คูแลขบวนแห่และอำนวยความสะดวกในพื้นที่บริเวณวัดป่าเป้า	เจ้าหน้าที่จราจร สำนักงาน ตำรวจภูธรแม่ปิง
จัดหางบประมาณ	จัดหางบประมาณบางส่วนเพื่อสนับสนุนการจัดงานประเพณีปอยสา่งลองของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่	นายวิสูตร บัวชุม ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงใหม่

5.1.2.2 กิจกรรมและพิธีกรรมวันงานประเพณีปอยส่างลอง

งานประเพณีปอยส่างลองของวัดป่าเป้าจะมีการจัดงานทั้งสิ้น 3 วัน โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ดำเนินกิจกรรมกิจกรรมและพิธีกรรมต่างๆ ดังนี้

1) วัดป่าเป้า

การจัดเตรียมสถานที่

คณะกรรมการวัด ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน และเทศบาลเมืองเชียงใหม่ได้ร่วมมือในการจัดเตรียมสถานที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ช่วง 5 นาฬิกาของทุกวัน ไปจนถึงช่วง 18 นาฬิกาประกอบด้วยพิธีการรับส่างลอง พิธีสมาทานเบญจศีล พิธีแห่ครัวหลู่ เครื่องไทยธรรมพิธีเลี้ยงอาหารส่างลอง พิธีเรียกขวัญส่างลอง และพิธีบรรพชาสามเณร นอกจากนี้ในช่วงหัวค่ำไปจนถึงเวลา 23 นาฬิกา จะมีงานแสดงพื้นบ้านของชาวไทยใหญ่ และงานมหรสพ งานแสดงสินค้า รวมไปถึงการจำหน่าย อาหารพื้นบ้านชาวไทยใหญ่ และอาหารทั่วไปสำหรับผู้ที่มาร่วมงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5 หน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของวัดป่าเป้า

พิธีการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
พิธีการรับส่งลง	เจ้าภาพจัดเตรียมน้ำเงิน น้ำทองเพื่อให้ส่งลงอาบ หลังจากการโกนผมแล้วเสร็จ จากนั้นพาส่งลงไปรับศีลรับโอวาทจากเจ้าอาวาสวัดป่าเป้า เมื่อเสร็จพิธีจะเดินทางไปกราบนมัสการณเจ้าอาวาส หรือ พระผู้ใหญ่ตามวัดต่างๆ ที่สำคัญรอบคูเมือง จากนั้นเดินทางไปสักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเชียงใหม่นับถือ เช่นศาลหลักเมืองอนุสาวรีย์สามกษัตริย์	- พระมหาอนุพันธ์ อภิวัตตโน
พิธีเรียกขวัญส่งลง	พิธีการจะมีขึ้นในช่วงเย็นวันที่สองของงาน โดยการเรียกขวัญจะมีคำเรียกขวัญที่เป็นภาษาไทย ซึ่งใช้ปนกันกับคำเรียกขวัญภาษากลาง และคำเมือง ทางวัดจะจัดเตรียมพานบายศรี และสายสิญจน์สำหรับผูกข้อมือให้ส่งลงไว้	(อาจารย์สอนปรีชาธรรม)
พิธีบรรพชาสามเณร	เริ่มโดยการแห่ส่งลงรอบเจดีย์ภายในวัด 9 รอบ จากนั้นส่งลงจะกราบพระอุปัชฌาย์ 3 ครั้ง แล้วรับจีวร จากพ่อข่าม แม่ข่าม แล้วหันกลับไปแปลงว่าจาขอบรรพชากับพระอุปัชฌาย์ พร้อมขอรับศีล 10 และขอนิสัย จากนั้นพระอุปัชฌาย์ให้ศีล บอกกัมมัญฐาน และให้โอวาทแก่ส่งลง	- วิชัย พิริยะจิระอนันต์ (ไวยาวัจกรวัดป่าเป้า) - พระครูอมรวิริคุณ (เจ้าอาวาสวัดป่าเป้า)

2) ไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า

หน้าที่ของไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้าสามารถจำแนกเป็นรายการในตารางได้ดังนี้
ตารางที่ 6 บทบาทหน้าที่ของไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า

พิธีการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ
พิธีแห่ครัว หมู่เครื่อง ไทยธรรม	นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่เป็นผู้กล่าวเปิดงาน จากนั้น ขบวนจะแห่ไปรอบคูเมือง มีคณะกลองกันยาวให้ความ บันเทิงระหว่างแห่ไปตามสถานที่ต่างๆ มีคนโปรยดอกไม้ ตลอดทาง แล้ววนกลับเข้าวัดป่าเป้า เพื่อประกอบพิธีกรรม อื่นๆ ต่อไป	คณะกรรมการ วัด และ หมู่บ้าน
พิธีเลี้ยง อาหารสำ ลอง	จัดเตรียมอาหาร โอชารส 12 อย่าง เพื่อประกอบพิธีการเลี้ยง อาหารสำลอง	
พิธีสมทาน เบญจศีล	เป็นพิธีที่สำลองเข้ารับศีล 5 จากเจ้าอาวาสวัดป่าเป้า หรือ พระผู้ใหญ่ สำลองจะอาราธนาบทธวดตามเจ้าอาวาสวัดป่า เป้า	
การแสดง และงาน มหรสพ ตอน กลางคืน	การฟ้อนรำ ร้องเพลง และเล่นดนตรีพื้นเมือง สะล้อ ซอ ซึง ที่ บริเวณลานกิจกรรม	

5.1.2.3 การดำเนินงานหลังวันงานประเพณี

1) วัดป่าเป้า

หลังจากเสร็จสิ้นงานประเพณีปอยสำลองทางวัดป่าเป้าจะสรุปยอดค่าใช้จ่าย
ทั้งหมดแล้วนำไปแจ้งกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ เทศบาลนครเชียงใหม่
เพื่อทั้งสองหน่วยงานจะจัดหางบประมาณมาให้กับทางวัด ซึ่งหากคงเหลือมากทางวัดจะ
นำไปทำประโยชน์อย่างอื่น เช่น นำไปพัฒนาวัดให้มีความพร้อมที่จะรองรับปริมาณผู้

ที่มาร่วมงานบุญต่างลงให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังร่วมกับเจ้าหน้าที่วางแผนการฟื้นฟูสถานที่ พร้อมทั้งช่วยกันดูแลทำความสะอาดบริเวณวัดป่าเป้า ซึ่งแบ่งพื้นที่กันทำความสะอาดดังนี้ คณะสงฆ์จะทำความสะอาดเขตสังฆวาส และคณะกรรมการทำความสะอาดเขตพุทธาวาส

2) ชาวไทใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า

ภายหลังจากงานประเพณีแล้วจะมีการทำบุญตักบาตรสามเณรใหม่ ซึ่งเจ้าภาพ พ่อแม่ต่างลง ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาจะมาร่วมทำบุญตักบาตรกันอย่างเนืองแน่น สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมที่ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน

เมื่อประเพณีปอยต่างลงแล้วเสร็จทุกประการ พ่อแม่ต่างลง หรือ เจ้าภาพจะมารื้อซุ้มที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักต่างลง และเก็บกวาดทำความสะอาดบริเวณรอบๆ โดยจะมีเพื่อนที่อาสาช่วยงานด้วย

3) เจ้าหน้าที่เทศบาลเมืองเชียงใหม่

ทางเจ้าหน้าที่เทศบาลนครเชียงใหม่ จัดการทำความสะอาดบริเวณสถานที่เปิดงานประเพณีปอยต่างลงของวัดป่าเป้า ที่บริเวณประตูท่าแพ และจัดหางบประมาณจากภาคส่วนต่างๆ ที่มีความต้องการจะสนับสนุนงานประเพณีปอยต่างลง เพื่อมามอบให้กับทางวัดเป็นค่าใช้จ่ายในการนำไปทำให้เกิดประโยชน์ต่อไป

5.2 ตัวแบบ (Model) ของการจัดการงานประเพณีปอยต่างลงที่เข้มแข็งและประสบผลสำเร็จของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาในหัวข้อที่ผ่านมา เป็นกรณีศึกษางานประเพณีปอยต่างลงที่เข้มแข็ง และประสบความสำเร็จของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อหารูปแบบและวิธีการจัดการของประเพณีปอยต่างลงของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า ได้มีการจัดการอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งหน้าที่ของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน โดยจะจำแนกหน้าที่ของแต่ละฝ่ายออกมาเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เพื่อแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของความร่วมมือในการจัดงานประเพณีปอยต่างลงที่เข้มแข็ง และประสบผลสำเร็จของวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำเสนอในรูปแบบของตัวแบบ (Model) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 กิจกรรมและหน้าที่ของฝ่ายต่างๆในการจัดการงานประเพณีปอยส่างลองวัดป่าเป้า จังหวัดเชียงใหม่

5.2.1.1 ส่วนของวัดป่าเป้า

1) งานด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

1.1) แผนกโขนมาประชาสัมพันธ์

มีคณะกรรมการวัด และมีอาสาสมัครจากชาวบ้านในชุมชนเข้ามา
ช่วยงานประชาสัมพันธ์กิจกรรมและการทำบุญต่างๆ ภายในวัด

1.2) แผนกดูแลการจราจร

พระสงฆ์วัดป่าเป้าส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์หน่วยงานจราจร
สำนักงานตำรวจภูธรแม่ปิง มาอำนวยความสะดวกด้านการจราจร

1.3) แผนกจัดเตรียมงานบวช

คณะสงฆ์วัดป่าเป้า ร่วมกับคณะกรรมการวัด และนักเรียนโรงเรียน
วัดป่าเป้า ดำเนินการจัดสถานที่ประกอบพิธีกรรม

1.4) แผนกจัดกิจกรรมการแสดง

คณะกรรมการวัดทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการดูแล จัดกิจกรรมการ
แสดงต่างๆ รวมไปถึงการต้อนรับผู้มาร่วมงานประเพณีปอยส่างลอง

1.5) แผนกดูแลโบราณสถานที่สำคัญภายในวัดป่าเป้า

อาสาสมัครจากชุมชนวัดป่าเป้าที่มีความรู้ความสามารถ มาช่วยทำ
หน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่ศรัทธาประชาชนในการเข้าเยี่ยมชม และ
ดูแลความเรียบร้อย

2) งานด้านพิธีกรรม

ทางวัดป่าเป้าเชิญเจ้าอาวาสวัดกู่เต้า พระครูประภัสร์ ธรรมรังษี เจ้า
คณะตำบลศรีภูมิ เขต 3 มาเป็นพระอุปัชฌาย์ และดำเนินการประกอบ
พิธีกรรมทางศาสนาในวันบรรพชาส่างลอง

5.2.1.2 ส่วนของชาวไทยใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า

ชาวไทยใหญ่ชุมชนวัดป่าเป้า ศรัทธาจากประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณถนนช้างเผือก สันทราย ดอยสะเก็ด และท่าแพ โดยเฉพาะระดับผู้นำชุมชน มีความเต็มใจที่จะเข้าไปช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆของวัดป่าเป้าในช่วงงานประเพณีต่างๆ อย่างเข้มแข็ง โดยเฉพาะประเพณีปอยส่างลอง ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีสำคัญของชาวไทยใหญ่ที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย ทั้งในช่วงการเตรียมงานและวันงานประเพณีทั้ง 3 วัน ในส่วนของอาสาสมัครในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ทางวัดมอบหมาย และยังมีส่วนร่วมกับองค์กรส่วนเทศบาลเพื่อให้งานกิจกรรมสำเร็จลุล่วง

5.2.1.3 ส่วนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

เทศบาลเมืองเชียงใหม่ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาเพื่อให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนงานประเพณีปอยส่างลองเป็นอย่างดี โดยมีการสนับสนุนดังนี้

- 1) ประชาสัมพันธ์และติดต่อประสานงานกับองค์กรส่วนจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอใช้สถานที่เพื่อประกอบพิธีและแห่ขบวน
- 2) สนับสนุนช่วยเหลือด้านการดูแลสถานที่และทำความสะอาด
- 3) สนับสนุนงานด้านความปลอดภัย งานจราจร และอำนวยความสะดวกระหว่างขบวนแห่ส่างลอง

5.2.2 แผนภูมิ(Organization Charts) ของการจัดการมรดกประเพณีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของชุมชนวัดป่าเป้า

ความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของชุมชนชาวไทยใหญ่วัดป่าเป้า ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากกิจกรรมและหน้าที่ของฝ่ายต่างๆในการจัดการงานประเพณีพอยส่างลองดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบของความร่วมมือในการจัดการมรดกประเพณีวัฒนธรรมในแผนภูมิ (Organization Charts) ดังนี้

